

Grundläggande granskning av barn-, kultur och utbildningsnämnden 2023

Strömsund kommun

Ankom: 2024-04-16 Årende: KS.2024.312 Handling: 2068277

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionssed är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1.	Bakgrund.....	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Avgränsning	4
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Reglemente för barn-, kultur- och utbildningsnämnden	4
1.6.	Genomförande	5
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	Iakttagelser	6
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionssed i kommunal verksamhet*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2023.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om nämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredsställande

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har nämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser barn-, kultur och utbildningsnämnden och är främst avgränsad till år 2023. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ God revisionssed 2022
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styr- och ledningssystem.
- ▶ COSO-ramverket

1.5. Reglemente för barn-, kultur- och utbildningsnämnden

Enligt nämndens reglemente (KF 2015) ansvarar nämnden för att fullgöra kommunens förskoleverksamhet och skolbarnomsorg samt det offentliga skolväsendet vad gäller förskoleklass, grundskola och särskola på grundskolenivå för flickor och pojkar i kommunen. Nämnden ska även stödja, främja och samordna kultur- och fritidsintressen samt ungdoms- och idrottsverksamhet i kommunen.

1.5.1. Kommunspecifik styrmodell

Enligt fullmäktiges budget för 2023 (KF 2022-06-08) ska varje nämnd och styrelse ansvara för att genomföra fullmäktiges inriktningar och prioriterade mål. Nämnd och styrelse ska utifrån fullmäktiges prioriterade mål ta fram effektmål för sin verksamhet.

1.5.2. Ekonomisk process-budget, mål och uppföljning

Styrning finns mer detaljerat beskrivet i kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning*. Styrdokumentet antogs 2014 och anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år
- ▶ Välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Följa upp sin verksamhet månadsvis i verksamhetsprognoser per februari, april, augusti och oktober
- ▶ Göra tertialuppföljning per sista april och augusti och inkludera en beskrivning på måluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska:

- ▶ Nämnder lämnar in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen
- ▶ Ekonomiavdelningen gör ett bokslut till kommunen och därefter sammanställer en årsredovisning

1.5.3. Reglemente för intern kontroll

Arbetet med intern kontroll regleras av fullmäktiges fastställda reglemente från 2012. Syftet med reglementet är att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande internkontroll. Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen i enlighet med reglementet. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist.

1.5.4. Handbok för intern kontroll

Vid arbetet med en intern kontrollplan ska en handbok om intern kontroll tillämpas parallellt. Handboken är beslutad 2020 och innehåller revideringar av tidigare styrdokument inom intern kontroll. I den framgår en ytterligare beskrivning på en arbetsmetodik som gäller för en risk- och konsekvensanalys. Analysen ska baseras på risker som bedöms enligt olika sannolikhetsskalor och olika konsekvensnivåer.

1.6. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Styrning av verksamhet	a) Beslutat om effektmål utifrån fullmäktiges inriktningsmål	—	2022-12-15 § 139 Nämnden har inom kulturområdet beslutat om effektmål utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Nämnden har antagit effektmål för utbildningsområdet. Dessa mål utgår inte utifrån inriktningsmålen i fullmäktiges budget 2023.
	b) Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2022-12-15 § 139
	c) När måluppfyllelse	—	Nämnden rapporterar att måluppfyllelsen inom utbildningsområdet: ▶ 4 mål uppfylls ▶ 1 mål uppfylls <i>delvis</i> ▶ 1 mål uppfylls <i>inte</i>
	d) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	—	Nämnden rapporterar <i>delvis</i> god måluppfyllelse. Hur nämnden ska arbeta för att nå högre måluppfyllelse framgår inte via beslutsprotokoll eller i redovisningen av målen.
2. Uppföljning av verksamhet	a) Följt upp verksamhet i en årsrapport eller motsvarande	—	2023-09-28 § 85 Nämnden följer upp verksamhetsmålen för utbildningsområdet. Uppföljningen utgår från läsåret 2022-2023 och inte per kalenderår 2023. Nämnden har inte följt upp målen inom kulturområdet.
	b) Följt upp verksamhet i en delårsrapport	—	2023-05-25 § 64, 66, april 2023-09-28 § 82, 83, augusti Information om verksamheterna ges. Måluppfyllelsen har inte följts upp vid delårsrapporterna.
3. Styrning av ekonomi	a) Beslutat om en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2022-10-20 § 114 Beslut om budget 2023 för barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen. 2022-10-20 § 115

			Beslut om budget 2023 för kultur- och fritidsavdelningen.
	b) När målen för ekonomin (inkl. budget)	✓	Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen redovisar ett överskott med 4,2 mnkr. Kultur- och fritidsförvaltningen redovisar ett underskott med -208 tkr som motsvarar en avvikelse med 1 % av budgeten.
	c) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Nämnden beslutade vid behandling av delårsrapporten per augusti att uppdra förvaltningen att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.
4. Uppföljning av ekonomi	a) Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2023-05-25 § 64, 66, april 2023-09-28 § 82, 83, augusti Barn-, kultur och utbildningsförvaltningen prognostiserar enligt delårsrapporten per augusti ett underskott med - 3,3 mnkr. Kultur- och fritidsavdelningen prognostiserar enligt delårsrapporten per augusti ett underskott med - 113 tkr.
	b) Följt upp ekonomin i månadsrapporter	✓	2023-03-16 § 26 och 29, per februari 2023-12-14 § 113 och 114, per oktober
	c) Följt upp ekonomin i en årsrapport	—	Årsrapporten planeras att följas upp under sammanträdet den 2024-05-24. En rimlig tidpunkt för fastställande av nämndens årsredovisning är före kommunstyrelsen avlämnar årsredovisning till fullmäktige.
5. Intern kontroll	a) Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende nämndens verksamhet och ekonomi.
	b) Beslutat om en internkontrollplan	✓	2022-09-20 § 100
	c) Följt upp internkontrollplanen	✓	2023-10-26 § 103 2023-12-14 § 118
	d) Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Nämnden har inte rapporterat väsentliga avvikelser efter genomförda kontrollmoment.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att barn-, kultur och utbildningsnämnden *delvis* säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att nämnden har säkerställt att verksamheten sköts från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? (Baseras på kontrollpunkt 1a, 1b, 1c, 2a & 2b)	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit effektmål för sin verksamhet. Effektmålen för utbildningsområdet utgår dock inte från fullmäktiges övergripande mål. Måluppfyllelsen har dock bara följts upp inom utbildningsområdet och inte kulturområdet. Nämnden har rapporterat <i>delvis</i> god måluppfyllelse avseende målen inom utbildningsområdet. Att tydliggöra planerade åtgärder för att nå högre måluppfyllelse ser vi som ett utvecklingsområde.
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? (Baseras på kontrollpunkt 3a, 3b, 3c, 4a, 4b & 4c)	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit en budget och följt upp den i delårsrapport per april och augusti, samt via månadsrapporter. Nämnden har däremot inte inom rimlig tid följt upp sin årsrapport. Bedömningen baseras även på att barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen redovisar ett överskott med 4,2 mnkr. Kultur- och fritidsförvaltningen redovisar ett underskott med - 208 tkr som motsvarar en avvikelse med 1 % över budget.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? (Baseras på kontrollpunkt 5a, 5b, 5c & 5d)	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden utifrån riskanalys har antagit en internkontrollplan och följt upp den. Bedömningen baseras även på att nämnden inte har rapporterat väsentliga avvikelser efter genomförda kontrollmoment.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Säkerställa att effektmålen inom utbildningsområdet utgår från fullmäktiges inriktningsmål samt att målen inom kulturområdet följs upp och utvärderas
- ▶ Tydliggöra vilka åtgärder som nämnden planerar att genomföra för att nå önskad måluppfyllelse
- ▶ Säkerställa att målen och verksamheten följs upp i delårsrapport per april och augusti i enlighet med fullmäktiges styrmodell

Strömsund april 2024

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor